

Torstai 12. joulukuuta 2013

P7_TA(2013)0599

Euroopan parlamentin suhteet kansallisia hallituksia edustaviin instituutioihin**Euroopan parlamentin päätöslauselma 12. joulukuuta 2013 Euroopan parlamentin suhteista kansallisia hallituksia edustaviin instituutioihin (2012/2034(INI))**

(2016/C 468/26)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 15 ja 16 artiklan sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 235 artiklan,
 - ottaa huomioon 25. ja 26. maaliskuuta 2010, 17. kesäkuuta 2010, 16. syyskuuta 2010, 28. ja 29. lokakuuta 2010, 16. ja 17. joulukuuta 2010, 4. helmikuuta 2011, 24. ja 25. maaliskuuta 2011, 23. ja 24. kesäkuuta 2011, 23. lokakuuta 2011, 9. joulukuuta 2011, 1. ja 2. maaliskuuta 2012, 28. ja 29. kesäkuuta 2012, 18. ja 19. lokakuuta 2012, 13. ja 14. joulukuuta 2012, 7. ja 8. helmikuuta 2013, 14. ja 15. maaliskuuta 2013 ja 27. ja 28. kesäkuuta 2013 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin valtioiden tai hallitusten päämiesten julkilausumat, jotka annettiin 26. lokakuuta 2011 ja 30. tammikuuta 2012 pidetyissä Eurooppa-neuvoston jäsenten epävirallisissa kokouksissa,
 - ottaa huomioon 7. toukokuuta 2009 antamansa päätöslauselman Lissabonin sopimuksen vaikutuksesta Euroopan unionin institutionaalisen tasapainon kehittymiseen ⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon 4. heinäkuuta 2013 antamansa päätöslauselman vuoden 2014 Euroopan parlamentin vaalien käytännön järjestelyjen tehostamisesta ⁽²⁾,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 48, 110 ja 127 artiklan,
 - ottaa huomioon perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan mietinnön (A7-0336/2013),
- A. toteaa, että Lissabonin sopimuksen myötä Eurooppa-neuvosto sai Euroopan unionin toimielimen aseman ilman, että sen rooli muuttui, sillä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 15 artiklan 1 kohdan mukaan ”Eurooppa-neuvosto antaa unionille sen kehittämiseksi tarvittavat virikkeet ja määrittelee sen yleiset poliittiset suuntaviivat ja painopisteet. Se ei toimi lainsäätäjänä”;
- B. toteaa, että parlamentti on täysin tietoinen Eurooppa-neuvoston itsenäisyydestä ja sille perussopimusten nojalla annetusta merkittävästä roolista;
- C. huomauttaa kuitenkin, että kriisin aiheuttamien paineiden takia Eurooppa-neuvosto on omaksunut huomattavasti painokkaamman roolin ja järjestänyt lukuisia ylimääräisiä kokouksia sekä tuonut kokouksissaan esille kysymyksiä, joita yleensä käsitellään Euroopan unionin neuvostossa; katsoo, että Eurooppa-neuvosto on näin ylittänyt toimivaltansa ja toiminut vastoin perussopimuksen keskeistä kieltoa lainsäädäntötoimiin ryhtymisestä;
- D. katsoo, että valtion- tai hallitusten päämiesten kiusaus turvautua hallitustenvälisiin keinoihin vaarantaa yhteisömenetelmän perussopimusten vastaisesti;
- E. katsoo, että päätöksentekoprosessin demokraattisen luonteen vahvistamiseksi on pantava täytäntöön asianmukainen parlamentaarinen valvonta;

⁽¹⁾ EUVL C 212 E, 5.8.2010, s. 82.⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0323.

Torstai 12. joulukuuta 2013

- F. ottaa huomioon, että Lissabonin sopimuksen mukaisesti Eurooppa-neuvoston jäsenet ovat henkilökohtaisesti vastuussa omille kansallisille parlamenteille mutta kollektiivina vastuussa vain itselleen;
- G. katsoo, että Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja on toiminut aloitteentekijänä useimmiten yhdessä muiden toimielinten puheenjohtajien kanssa ja on näin ollen käytännössä toiminut jäsenvaltioiden nimissä pääneuvottelijana asioista, jotka Lissabonin sopimuksen nojalla kuuluvat yhteispäätösmenettelyn alaan;
- H. katsoo, että puheenjohtaja Herman Van Rompuy on yhteisymmärryksessä parlamentin viranomaisten kanssa ja etenkin kirjeenvaihdon avulla pyrkinyt ottamaan mahdollisimman hyvin huomioon tiedottamisen ja avoimuuden vaatimukset: hän on tavannut henkilökohtaisesti valiokuntien puheenjohtajia, esittelijöitä ja parlamentin neuvonantajia keskustellakseen useista tärkeistä kysymyksistä, vastannut kirjallisiin kysymyksiin, tehnyt säännöllisesti selontekoja Eurooppa-neuvoston kokouksista joko täysistunnolle tai laajennetulle puheenjohtajakokoukselle ja ollut tiiviisti yhteydessä ryhmien puheenjohtajiin;
- I. katsoo, että tästä käytännöstä on tehtävä virallinen, jotta sitä jatketaan tulevaisuudessa, ja että tässä käytännössä on kuitenkin myös parantamisen varaa; ottaa huomioon, että eurooppapatenttia koskevassa asiassa Eurooppa-neuvosto kyseenalaisti parlamentin ja neuvoston välisen lainsäädännöllisen sopimuksen, että talouden hallinnan osalta Eurooppa-neuvosto katsoi aiheelliseksi neuvotella uudestaan samanlaisista säännöksistä, jotka olivat jo tulleet voimaan aiemmalla asetuksella, ja että pankkivalvonnasta vastaavaa eurooppalaista viranomaista koskevassa kysymyksessä puolestaan Eurooppa-neuvosto hyväksyi vuoden välein kaksi keskenään ristiriitaista kantaa, mikä olisi voitu välttää ottamalla parlamentin kanta paremmin huomioon; huomauttaa, että vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen yhteydessä on syntynyt todellinen lainsäädännöllinen pattitilanne, koska neuvostossa ei päästy oikeudellisenä vaatimuksena olevaan yksimielisyyteen ennen kuin päätettiin etukäteen tietyistä tärkeistä poliittisista valinnoista, jotka liittyvät rahoitettavia politiikkoja koskeviin lainsäädännöllisiin asetuksiin, mikä vähensi näillä aloilla parlamentin roolia sekundäärilainsäädännön muuttamisessa;
- J. katsoo, että kaikissa näissä tärkeimpinä pidetyissä kysymyksissä parlamentin ja Eurooppa-neuvoston välisen vakiintuneen vuoropuhelun puute on estänyt parlamenttia toimimasta täysimääräisesti lainsäädäntövallan käyttäjän roolissa, joka on myönnetty sille perussopimuksissa; toteaa, että parlamentin edustajien virallisilla keskustelukumppaneilla ei yleensä ole ollut valtaa todella sitouttaa hallituksia; katsoo, että neuvoston puheenjohtajalla ja yleisten asioiden neuvostolla⁽¹⁾, joiden tehtävänä on edelleen periaatteessa valmistella Eurooppa-neuvoston kokoukset, ei nähtävästi ole muuta mahdollisuutta kuin olla marginaalisessa tai teknisessä roolissa; katsoo, että Euroopan parlamentin puhemiehen perinteinen alkupuheenvuoro Eurooppa-neuvoston kokousten alussa ei ole riittävä menettely;
- K. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti ei voi kutsua Eurooppa-neuvoston puheenjohtajaa keskustelemaan ennen Eurooppa-neuvoston kokousta; ottaa huomioon, että parlamentti ei valmistaudu hyvin niihin keskusteluihin, joissa puheenjohtaja antaa selvityksen Eurooppa-neuvoston kokousten jälkeen;
- L. pitää kuitenkin myönteisenä, että useiden EU:n jäsenvaltioiden hallitusten päämiehet pyrkivät puhumaan parlamenttiin keskustellakseen Euroopan tulevaisuudesta;
- M. ottaa huomioon, että neuvoston toiminta antaa aihetta vakavaan huoleen ja että Eurooppa-neuvosto eikä kiertävä puheenjohtajavaltiokaan eivät näytä kykenevän toimimaan tarpeeksi ripeästi, strategisesti, johdonmukaisesti, yhtenäisesti tai avoimesti; katsoo, että tällaiset puutteet lainsäädäntöelimen toisessa kamarissa vahingoittavat Euroopan unionin lainsäädäntötyötä;
- N. ottaa huomioon, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 17 artiklan 7 kohtaa sovelletaan ensimmäistä kertaa tulevien Euroopan parlamentin vaalien jälkeen; ottaa huomioon, että tällä keskeisellä määräyksellä pyritään mahdollistamaan se, että kansalaiset valitsisivat komission puheenjohtajan äänestämällä parlamentin jäseniä, mikä olisi parlamentaarisen järjestelmän mukaista; katsoo, että tähän lopputulokseen päädytään vain, jos Euroopan poliittiset puolueet, Euroopan parlamentti ja Eurooppa-neuvosto toimivat tässä hengessä omien vastuidensa mukaisesti, etenkin Lissabonin sopimukseen liitetyn julistuksen nro 11 täytäntöönpanoon tähtäävissä neuvotteluissa;

⁽¹⁾ Ks. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artikla.

Torstai 12. joulukuuta 2013

1. on sitä mieltä, että näiden neljän vuoden kokemuksen perusteella on tarpeen parantaa Eurooppa-neuvoston ja parlamentin välistä työskentelyä koskevia sääntöjä ja vakiinnuttaa ne; katsoo, että tämä voitaisiin toteuttaa joko yhteisen julkilausuman tai toimielintenvälisen sopimuksen taikka kirjeenvaihdon muodossa;
2. katsoo, että poikkeuksellisen kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta jokaista Eurooppa-neuvoston kokousta ennen on päätöslauselman antamisen mahdollistamiseksi keskusteltava parlamentissa, jonne Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja tulee esittelemään esityslistan kohdat; katsoo, että parlamentin ja Eurooppa-neuvoston on järjestettävä omat työnsä niin, että parlamentilla on mahdollisuus tehdä selväksi mielipiteensä käsiteltäviin asioihin riittävän ajoissa ja että Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalla on mahdollisuus raportoida parlamentin täysistunnolle jokaisen Eurooppa-neuvoston kokouksen jälkeen; painottaa, että Eurooppa-neuvoston kokouksia olisi mahdollisimman pitkälti vältettävä järjestämästä parlamentin täysistuntoviikkojen aikana;
3. muistuttaa, että Eurooppa-neuvoston päätelmät toimivat neuvoston ministerien neuvotteluohjeina ja että päätelmät eivät missään tapauksessa ole reunaehtoja, joista ei voitaisi neuvotella parlamentin kanssa; pyytää, että Eurooppa-neuvoston päätelmiin lisätään ilmaus, jossa muistutetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 15 artiklan 1 kohdan määräyksistä;
4. edellyttää, että sen jälkeen kun parlamentin ja neuvoston edustajien välille on lainsäädäntömenettelyn yhteydessä syntynyt sopimus, Eurooppa-neuvosto pidättäytyy ottamasta asiaa esille uudelleen, ellei neuvoston puheenjohtaja ole täsmentänyt, että sopimuksessa päästiin alustavaan yhteisymmärrykseen;
5. ehdottaa, että Eurooppa-neuvoston puheenjohtajaa ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa pyydetään kerran vuodessa osallistumaan komission puheenjohtajan rinnalla unionin sisäistä ja ulkoista tilaa koskevaan yleiseen keskusteluun, joka olisi pidettävä erillään nykyisestä vuosittaisesta unionin tilaa koskevasta keskustelusta, jossa komission puheenjohtaja esittelee komission työohjelman ja raportoi komission toiminnasta parlamentille, jolle komissio on tilivelvollinen;
6. muistuttaa, että Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja ei komission puheenjohtajasta poiketen ole vastuussa parlamentille, mikä on otettava huomioon niiden neuvottelujen järjestämisessä, joihin hän osallistuu, ja että muidenkin jäsenten kuin ryhmien puheenjohtajien on annettava käydä vuoropuhelua Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan kanssa; katsoo, että kirjallisiin kysymyksiin liittyvä menettely ei sitä vastoin vaikuta tarkoituksenmukaiselta;
7. vaatii, että aina kun Eurooppa-neuvosto laatii toimintasuunnitelmaa tai menettelyä, johon saattaa liittyä lainsäädännöllinen ulottuvuus, päätetään yhdessä parlamentin kanssa sen riittävän aikaisesta mukanaolosta kuhunkin tapaukseen sopivalla tavalla; vaatii, että parlamentin puhemiehen olisi osallistuttava täysipainoisesti Eurooppa-neuvoston kokouksiin, jos niissä käsitellään toimielinten välisiä kysymyksiä; toteaa, että Euroopan parlamentti ja Eurooppa-neuvosto hyväksyisivät näin ollen sisäisiä sääntöjä, joissa täsmennetään niiden omien edustajien valinta ja tapa, jolla nämä saavat neuvotteluvaltuudet ja jolla nämä raportoivat neuvotteluista;
8. kehottaa Eurooppa-neuvostoa ilmoittamaan selkeästi ennen Euroopan parlamentin vaalien kampanjoinnin aloittamista, miten se aikoo omalta osaltaan kunnioittaa Euroopan kansalaisten ääntä komission puheenjohtajan valitsemiseen johtavassa menettelyssä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 17 artiklan 7 kohdan mukaisesti neuvotteluissa, joita parlamentin ja Eurooppa-neuvoston on käytävä Lissabonin sopimuksen julistuksen nro 11 täytäntöönpanemiseksi; muistuttaa, että on tärkeää vahvistaa vaalikampanjan näkyvyyttä ja eurooppalaisuutta; kehottaa jokaista Eurooppa-neuvoston jäsentä ilmoittamaan etukäteen, miten hän aikoo kunnioittaa kansalaisten äänestystulosta siinä vaiheessa, kun on ehdotettava hänen kotimaansa komissaariehdokasta tai -ehdokkaita;
9. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiehille ja parlamenteille.